

ÖZET

PAMUKTA (*Gossypium hirsutum* L.) BALYA DEPOLAMA SÜRELERİNİN LİF KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Mevlüt Özgün ŞAHİN

Yüksek Lisans Tezi, Tarla Bitkileri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hüseyin BAŞAL

2015, 55 sayfa

Bu çalışma, Rollergin ve Sawgin çırçır makinesi ile çırçırlanmış pamuk balyalarının nemlendirmeli ve nemlendirmesiz ortamda depolama süresinin (5 ay) lif kalite özelliklerine etkisini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Nemlendirmeli ortamda tutulan rollergin ve sawgin balyalarında süre artışı ile birlikte balya içi nem artış oranlarının düzenli, nemlendirmesiz ortamda ise balya içi nem artışının düzensiz olduğu saptanmıştır. Depolama şeklinin Sawgin balyalarının ağırlık değerlerini değiştirmedeği, Rollergin balyalarında ise balya ağırlık değerlerinin nemlendirmesiz ortamda düştüğü, nemlendirmeli ortamda ise değişmediği gözlenmiştir. Deneme sonunda, nemlendirmeli koşullarda depolanan Rollergin balyalarının nem içeriğinin %6.52'den %7.19'a, Sawgin balyalarında % 5.89'dan %6.70'e, nemlendirmesiz koşullarda depolanan Rollergin balyalarının nem içeriğinin %6.57'den %6.67'ye, Sawgin balyalarında %5.91'den %6.22'ye yükseldiği tespit edilmiştir. İki farklı koşulda depolanan Rollergin balyalarında depolama süresinin artışı ile birlikte; mikroner ve esneklik değerinin düştüğü; olgunluk, parlaklık ve çepel derecesinin arttığı; iplik eğirme indeksi, üst yarı ortalama uzunluk, üniformite indeksi, kısa lif indeksi, lif kopma dayanıklılığı, sarılık, çepel miktarı ve çepel alanı değerlerinin değişmediği gözlenmiştir. Sawgin balyalarında ise depolama süresinin olgunluk değerini olumsuz, lif kopma dayanıklılığı, esneklik ve parlaklık değerlerini olumlu etkilediği, iplik eğirme indeksi, mikroner, üst yarı ortalama uzunluk, üniformite indeksi, sarılık, çepel miktarı, çepel alanı ve çepel derecesi değerlerini ise etkilemediği saptanmıştır. Bu çalışmada; Rollergin ve Sawgin balyalarının nemlendirmeli veya nemlendirmesiz koşullarda 5 ay depolama (Ocak – Mayıs) süresinin lif kalite özelliklerini genel olarak olumsuz yönde etkilemediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Pamuk, *Gossypium hirsutum*, Lif kalitesi, Depolama, Nem